

Lappilaiset Kylät ry

Lappilaiset Kylät ry toimii kylien kattojärjestönä.

Yhdistys toimii kylien asukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukasyhdistysten sekä Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoimintaelimenä, kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana. Yhdistyksen tavoitteena on parantaa Lapissa asuvien ihmisten hyvinvointia.

Yhdistys kannustaa edellä mainitun alueen asukkaita yhteistoimintaan kotiseutunsa kehittämiseksi sekä kehittää yhteistyötä yhdistyksen toiminta-alueen päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa kylien kehittämisessä ja kylien asukkaiden hyvinvoinnin parantamisessa. Tarkoituksena on säilyttää maaseutu elinvoimaisena sekä lisätä koko seudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja lisätä kokemusten vaihtoa toiminta-alueen osien välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Lappilaiset kylät ry verkostoituu muiden vastaavien tahojen ja maaseudun kehittämisorganisaatioiden kanssa.

Yhdistystä johtaa hallitus, jonka jäsenet valitaan kolmikantaperiaatteen (kyläläiset, kunnat ja toimintaryhmät sekä muut kehittämisorganisaatiot) mukaisesti.

Kylätoiminnan organisaatiokaavio

Valtakunnallinen taso

maakunnallinen taso

kunnallinen taso

paikallinen taso

HALLINTO

Hallituskokoonpano ja jäsenten osallistuminen kokouksiin:

puheenjohtaja

Eini Kivilompolo 6/6

Varsinaiset jäsenet:

Pello/kyläedustaja

Satu Saukkoriipi 5/6

Kemijärvi/kyläedustaja

Marjatta Pekkarinen 6/6

Simo/kyläedustaja

Seppo Junes 6/6

Tornio/kyläedustaja

Pertti Tervahauta 5/6

Tervola/kuntaedustaja

Pertti Hemminki 5/6

Salla/kuntaedustaja

Kimmo Tuhkala 3/6

Rovaniemi/kyläedustaja

Aino Ollonen 4/6

Sodankylä/kyläedustaja

Riitta Sassali 5/6

Muut kehittäjäorganisaatiot:

Kaija Kinnunen, MTK- Lappi 5/6

Marja Tuomivaara 5/6
Koillismaan Leader ry

Veli-Matti Ahtiainen, SPR 5/6

Varajäsenet:

Merja Korpi 0/6

Ann-Christine Lampela 0/6

Ilkka Vuorimaa 0/6

Matti Lankila 0/6

Matti Tauriainen 0/6

Nina Mattila 0/6

Katri Juopperi 0/6

Pirjo Vattulainen 0/6

Heljä Tapio, 0/6
Lapin maa- ja kotitalousnaiset

Elli-Noora Polvi 0/6
Leader Tunturi-Lappi ry

Juha Nevalainen 0/6

Hallituksen kokoukset

Korona tilanne vaikutti vieläkin yhdistyksen toimintaan ja hallituksen kokoukset pidettiin etänä. Kokouksia pidettiin yhteensä 6 kpl, joista kaksi oli sähköpostikokousta ja neljä järjestettiin Teams-sovelluksella.

Koronarajoitukset aiheuttivat muutoksia myös yhdistyksen kevätkokoukseen. THL:N suositusten mukaan kokouksiin suositeltiin osallistumista etänä. Kevätkokous pidettiin 29.4.2021 Rovaniemellä, sekä Teams-sovelluksen kautta etänä. Osallistujia 13, joista kolme oli paikalla ja 10 etänä.

Syyskokous pidettiin 28.11.2021 kylätoimintapäivien yhteydessä Sallatunturilla. osallistujia 35.

Henkilöstö:

Lapin kyläasiamies Pirjo Riskilä työskenteli 80 % työajalla. Kyläasiamies toimii kylien ja kylätoiminnan aktivoijana ja kehittäjänä, edistää kyläsuunnitelmien laatimista ja kylätoimikuntien rekisteröitymistä. Tiedottaa kylille tärkeistä asioista kirjeitse/ sähköisesti. Kyläasiamiehen tehtäviin sisältyi myös sihteerin tehtävät ja pieneltä osin Tavataan kylillä -hankkeen toiminta.

Tilintarkastajana toimi BDO Oy päävastuullisena KHT JHT Sari Jänkälä.

Kirjanpidon hoiti Tili- ja toimialapalvelu Satu Kokkonen.

Talous:

Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamiehen palkkaus, sekä hallinnon ja muiden yhdistykselle kuuluvien asioiden hoito mahdollistuvat kylätoiminnan valtionavun (45 235 €) sekä kuntien jäsenmaksujen turvin.

Muu rahoitus koostui jäsenmaksuista.

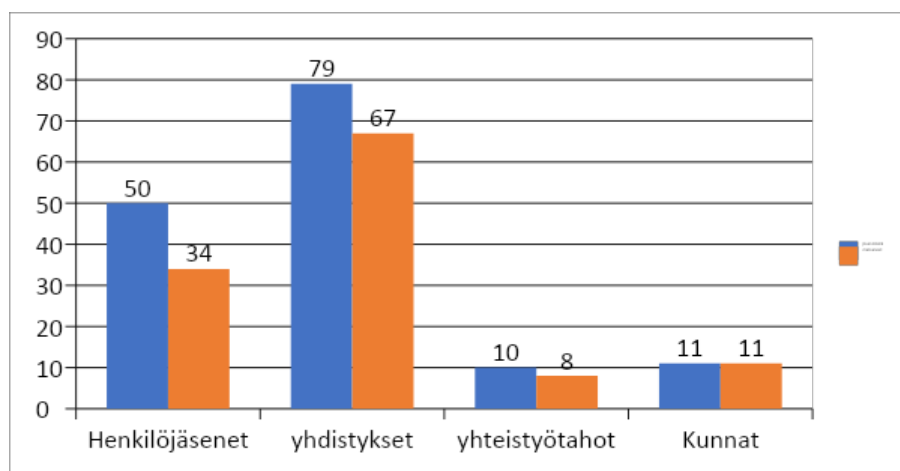
Jäsenmaksu vuonna 2021 oli 15 €/ henkilö, 25 €/ yhdistys ja yhteistyötahot

Kuntien jäsenmaksu oli porrastettuna asukasluvun mukaan 600–2700 €.

Kunta jäseniä oli vuonna 2021 Kolari, Tornio, Salla, Rovaniemi, Ranua, Posio, Sodankylä, Pello, Ylitornio, Simo ja Tervola.

Jäsenmäärä

Uusia jäseniä vuonna 2021 kirjattiin kaksi ja vuoden 2021 lopussa jäsenmäärä oli 150, joista jäsenmaksun maksaneita on 120.

Viestintä ja tiedottaminen

- Yhdistyksen nettisivut (www.lappilaisetkylat.fi) toimivat hyvin yhdistyksen viestintäkanavana kylille ja yhteistyökumppaneille ja toimivat myös Lappilaiset Kylät ry:n roolin ja toiminnan vahvistajana. Niitä päivitettiin säännöllisesti. Kylät voivat markkinoida kyliään tai kylätalojaan sivuille perustetuissa moduuleissa.
- Facebook sivuja päivitettiin koko vuoden ajan säännöllisesti ja niissä oli myös erilliset tapahtumasivut kylätoiminta- ja Avoimet Kylät päiville. Tiedotteita jaettiin myös n. 50:lle eri Facebook -sivulle.
- Yhdistyksen twitter- ja instagram tilit toimivat tiedottamisen välineenä, lähinnä tapahtumien markkinoinnissa.
- Kylien yhteistyöelimenä toimittiin välittämällä eri toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden tiedotteita eteenpäin kylille.
- Sähköinen kylätiedote lähetettiin sähköpostilla kuusi kertaa kylille, jäsenille, yhteistyökumppaneille ja lapin kansanedustajille, sekä tiedotusvälineille, jotka nostivat sieltä asioita julkaistaviksi.
- Tiedotteita lähetettiin yhteensä kahdeksan kappaletta kaikkiaan 13 tiedotusvälineeseen. Niistä julkaistiin 16 tiedotetta.
- Markkinointimateriaalina tilattiin kylätoiminnan pinssejä 200 kpl.

Maakunnallisen kylätoiminnan kehittäminen

Koronatilanne aiheutti vieläkin monenlaisia muutoksia kyläasiamiehen työssä. Tilaisuuksia pidettiin suuremmaksi osaksi etänä. Fyysisiä tilaisuuksia oli vain satunnaisesti. Epävarmuus tilanteen jatkumisesta vaikeutti toiminnan suunnittelua ja kylätoimijoita oli vaikea tavoittaa sähköisten palvelujen kautta.

Yhteensä fyysisiä kylä- ja tiedotustilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana kuusi ja niihin osallistui yhteensä n. 60 henk. Lisäksi osallistuttiin joihinkin yhteistyökumppaneiden tilaisuuksiin.

Etäkyläkahvit

Etäkyläkahveja järjestettiin neljä kertaa Teamsin avulla. Osallistujia näissä oli n. 6 kyläläistä/krt. Aiheina oli mm. maallemuutto, Avoimet Kylät päivä, kylien toimintojen yhdistäminen ja aina valmis kyläradio yhdistyksen esittely.

Kyläneuvostot

Fyysisesti onnistui kyläneuvoston kokous vain Torniossa. Inarin, Sodankylän, Ranuan ja Tornion kyläneuvoston kokouksiin osallistuttiin etänä.

Avoimet kylät päivää

vietettiin 12.6. hybridimallina, eli kylät jakoivat fyysisten tilaisuuksien lisäksi materiaalia myös netissä. Lapissa Avoimet Kylät päivään osallistui 32 tapahtumaa Simosta Utsjoelle. Mukaan mahtui ulkoilupaikkojen ja -reittien esittelyä, siivoustalkoita, kylien elämän esittelyä, hienoja videoita ja kuvia. Tänä vuonna myös kunnilla oli mahdollisuus esitellä kyliään, maallemuuton teemalla. Lapista mukana oli kolme kuntaa; Tervola, Ranua ja Keminmaa.

Kylätoimintapäivät

Lapin kylätoimintapäivät pidettiin kirpeässä pakkasessa 27-28.11. Sallatunturin juurella. 95 osallistujaa pohti maallemuuttoa ja monipaikkaisuutta, joista oli puhumassa mm. Hilikka Vihinen, Inari fernández ja Johanna Niilivuo, Suomen kylien maallemuuttoasiamies.

Sunnuntai aamuna saatiin kuulla vielä Tapionniemen kuulumisia, sekä kyläkartanon uudisasukkaan Varpu Rusilan tunnelmia maalla asumisesta, lisäksi kolmen Sallan kylän kuulumisia.

Videotervehdyksen kyläväelle toi maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä.

Sallan kunnan tervehdyksen toi kunnanjohtaja Erkki Parkkinen ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Petteri Salmijärvi.

Päivän lopuksi saatiin vielä pohdittavaa, kun pelastuslaitoksen valmiuspäällikkö Ari Soppela esitti kyläpelastaja konseptia ja kylien turvallisuuteen varautumista.

Sunnuntain Lapin leader -ryhmät järjestivät työpajan, jossa käytiin läpi lappilaisen maaseudun tilannetta, haasteita, onnistumisia ja kehittämisen tarpeita eilen, tänään ja huomenna.

Kyläturvallisuus

- Kyläasiamies osallistui Lapin turvallisuusverkoston johtaja kokouksiin, sekä kerran kuussa järjestettäviin vapaamuotoisiin turvallisuusverkoston aamukahveihin, joiden idea lähti kyläasiamieheltä.
- Sisäministeriön kansliapäällikkö Kirsi Pimiä vieraili Rovaniemellä turvallisuusverkoston sekä SPR:n tilaisuuksissa, joissa kyläasiamies oli molemmissa mukana edustamassa kylätoimintaa.
- Osallistuimme Lapin ammattikorkeakoulun, minne lappi on menossa -seminaariin, sekä Arjen turvan tiekartta -hankkeen toteuttamiseen, järjestämällä mm. kylätoimijoille tarkoitetun työpajan yhdessä hanketoimijan kanssa. Lappilaiset Kylät ry:lle kirjattiin myös toimenpiteitä tiekarttaan.
- Osallistuttiin Suomen Kylät ry:n kyläturvallisuus 2025 hanke järjestämiin etäpalaveriin.
- Kyläasiamies osallistui Suomen punaisen ristin järjestämään turvakoutsikoulutukseen.
- Kyläasiamies osallistui Keski-Suomen sydänyhdistyksen Naapurit -hankkeen loppuseminaariin.
- Rovaniemen Niesissä järjestettiin kyläturvallisuus pilotti -tilaisuus yhdessä MPK:n kanssa.

- Kyläasiamies osallistui vapepan maakuntatoimikunnan kokouksiin.
- Kyläasiamies osallistui sisäasiainministeriön, Arjen turvallisuus kuuluu kaikille webinaariin.
- Kyläasiamies osallistui kutsuttuna Lapin pelastuslaitoksen järjestämään lapin alueellisen valmiustoimikunnan kuntajaoksen kokoukseen.
- Kyläasiamies osallistui Kokonaisturvallisuus tehdään yhdessä -webinaariin.
- Kumppanuuspöytä, kyläturvallisuus Rovaniemen kylien -hanke.

- Kyläasiamiestä pyydettiin esittelemään kylätoimintaa ja sen kosketuspintoja, lapin hyvinvointiohjelman ja turvallisuussuunnitelman toimeenpanosuunnitelmaan, lapin kuntien hytetu -klinikassa.

Kylätoiminnan rekisterien ylläpito

Jatkettiin kylätalojen ja –tilojen sijaintien kartoittamista. (Googlekartalla on 130 kylätaloa tai vastaavaa), sekä ylläpidettiin kyläyhdistysten yhteystietorekisteriä. (Rekisterissä on 301 yhteystietoa kylille ja asukasyhdistyksille, sekä yhteensä 651 sähköpostiosoitetta eri kylille ja yhteistyökumppaneille).

Kyläyhdistysten avustaminen ja yhteistyö

Laajan toiminta-alueen vuoksi yhteistyö kylätoiminnan kehittämisessä ja kylätoimijoiden avustamisessa on erittäin tärkeää. Kyläasiamies kiertää alueella kylien kutsumana, sekä yhteistyössä muiden toimijoiden ja hankkeiden kanssa järjestämissä tilaisuuksissa.

- Kylien neuvontaa kyläyhdistyksen perustamisessa ja hallitustyöskentelyssä, kirjanpidossa sekä sääntö- ja vuosikokousasioissa annettiin puhelimitse ja sähköpostilla. Useampi kylä tarvitsi neuvoa korona-avustuksen raportoinnissa ja hakemisessa.
- Fyysisesti kyläasiamies osallistui pyydettyäessä kyläyhdistysten vuosikokouksiin asiantuntijana, sekä toimi kouluttajana Ranuan kylien -hankkeen yhdistyskoulutuksessa.
- Koronasta huolimatta kylillä uskallettiin myös juhlia. Kyläasiamies osallistui kutsuttuna vierailijana kahden kylän kyläjuhlaan, sekä esitteli Lappilaiset Kylät ry:n toimintaa Kuukasjärven maalaismarkkinoilla ja osallistui Rovaniemen kylien festivaaleille.

- Suomen Kylät ry:n kylälle asumaan illat oli konsepti, jossa kylät saivat esitellä toimintaansa teamsin välityksellä. Maakunnalliset kyläyhdistykset organisoivat toimintaa alueillaan. Kolme kylää lapista (Kursu, Ylläsjärvi ja Niesi) esittelivät toimintaansa ensimmäisessä osassa huhtikuussa.
- Lapin maa- ja kotitalousnaisten kanssa järjestettiin yhteistyössä kylätoimijoille lapin haitalliset vieraskasvit webinaari.

Yhteistyö:

Alueellinen yhteistyö erilaisissa verkostoissa ja ohjausryhmissä on katsottu tärkeäksi osaksi kyläasiamiehen toimintaa. Näiden yhteistyökuvioiden avulla pysymme ajan tasalla maakunnan tilanteesta ja näin pystymme välittämään kylille tärkeää tietoa molempiin

suuntiin. Laaja yhteistyö eri toimijoiden kanssa tuo myös esille, että Lappilaiset Kylät ry on varteenotettava toimija Lapissa.

Verkosto yhteistyö:

- Lapin järjestöneuvottelukunta (puheenjohtaja)
- Vapepan maakuntatoimikunta, (kyläasiamies)
- Lapin järjestöjen viestintäverkosto (kyläasiamies)
- Maakuntien yhteistyöfoorumi (kyläasiamies)
- Lapin järjestötyöllistämisen verkosto (kyläasiamies)
- Lapin turvallisuusverkosto (kyläasiamies)
- Etätyötilojen kokoontumisajot (kyläasiamies)
- Spek:n turvallisuuskouluttajat verkosto (kyläasiamies)
- Suomen Kylät ry:n kyläjaosto (kyläasiamies)
- Suomen Kylät ry:n kyläsuunnitteluverkosto (kyläasiamies)
- Suomen Kylät ry:n maalle asumaan sparraustyöryhmä (kyläasiamies)
- Maaseudun sivistysliiton edustajisto, Suomen Kylät ry:n edustus (kyläasiamies)
- Metsähallituksen Lapin neuvottelukunta (puheenjohtaja, varalla varapuheenjohtaja)

Ohjausryhmät:

- Jokos -hanke, Rovaniemen Neuvokas (kyläasiamies)
- Tavataan kylillä – hanke, Lapin Martat, Tornion 4H ja Lappilaiset Kylät (pj.)

Seminaarit, työpajat:

Kyläasiamies osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisiin seminaareihin ja työpajoihin, joista saatavaa tietoa voidaan hyödyntää kylätoiminnan kehittämisessä.

- Kansalaisfoorumin järjestämiä webinaareja; pelillistäminen verkkokoulutuksen elävöittäjänä, yhdistyslaki, hallinto, talouden perusasiat, yhdistyksen tuloverotus ja vapaaehtoistyö yhdistyksen hyväksi.
- Maaseutuparlamentin järjestäjätreffit ja kolme päiväinen Maaseutuparlamentti, sekä verkostoaamut, ruokavirasto.
- Rovaniemen neuvokkaan Jokos-hanke järjesti erilaisia yhdistyksen taloushallintokoulutuksia.
- Kuuluuko, laajakaistapolitiikka ja maaseudun arki -keskustelu, kunta tv:n webinaari
- Työllisyyden kuntakokeilu info, Rovaniemen kaupunki
- Hubittaako hanke järjesti Verkko fasilitointi valmennuksen ja Etätyötilojen kokoontumisajoja.
- Erätaukomenetelmän valmennus
- Sosten ja Opintokeskus Siviksen järjestämät webinaarit; työkaluja järjestöjen ilmastotyöhön, laadukas osallistuminen ja vaikutusketjun abc.
- Suomen kulttuurirahaston maakuntarahasto info.
- Saavutettavat sisällöt verkkoviestinnässä, Meltwater
- Hama-alueen kuntavaaliteemat, sekä haman 25-vuotis juhla seminaari, suomen tv.
- Kuntaliiton yhteistyössä kohti uudistuvaa hyvinvointia seminaari.
- 4H:n yritystä pelissä webinaari
- Vuorovaikutus ja esiintyminen etäpalveluissa, sekä etäpalveluiden ideointi ja kehittäminen koulutukset, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys.
- Työtä, taitoa ja tukea hankkeen somemarkkinointi koulutus
- Eduskunnan kylätoimintaverkoston seminaari.
- Ranuan kylät -hankkeen somemarkkinointikoulutus
- Cap- suunnittelun esittelytilaisuus, maa- ja metsätalousministeriö.

- Maaseudun uusiaika seminaarit
- Maaseuturahaston koulutus
- Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen soteseminaari.
- Totto ry:n kotiseutupäivien suunnittelupalaveri.
- Järkevä maaseutu, järjestöt digivauhdittajina, järjestäjinä Turun yliopisto, Tiede ry ja Kainuun Nuotta ry.

Suomen Kylät ry:n sekä muiden maakunnallisten kyläyhdistysten järjestämiin webinaareihin ja koulutuksiin osallistuttiin seuraavasti:

- Viestintäverkoston aamukahvi kuukausittain.
- Suomen Kylät ry:n kevät ja syyskokous
- Valtakunnalliset kylätoiminnan neuvottelupäivät keväällä ja syksyllä
- Avoimet Kylät päivään liittyen järjestettiin avoimia infoja ja koulutuksia mm. kuvat tarinaksi työpaja.
- Canva ja teams tutuksi koulutukset
- Korona-avustukset kylätaloille info yhdessä Msl:n kanssa.
- Kylän palvelut ja elämykset tuotteiksi koulutus
- Yhdistysavain käyttöön info
- Turvallisuus talkoissa koulutus, Päijät-Hämeen kylät ry
- yhteisöt kasvualustana seminaari, Päijät-Hämeen Kylät ry:n heimohautomo -hanke
- Vapaaehtoisten rekrytointi, Päijät-Hämeen Kylät ry:n heimohautomo -hanke
- Kyläkulttuuri webinaari Sata-Kylät ry
- Kyläämme asumaan.fi sivuston koulutus, Keski-Suomen Kylät ry
- ikäihmiset kiinni lähiyhteisöön virkistysmalli, Pohjois-Savon Kylät ry
- Maalle muuttotalkoot, Päijät-Hämeen Kylät ry

Kylien edunvalvonta:

Suomen Kylätoiminta ry:n jäsenetuna yhdistys voi käyttää ilmaisia lakimiespalveluja tietyin ehdoin. Tätä palvelua hyödynnettiin jonkin verran kylien avustamisessa.

Muu toiminta:

Lapin Martat ry:n, Tornion 4H:n ja Lappilaiset Kylät ry:n yhteinen Tavataan kylillä –hanke päättyi kesällä.

Lappilaiset Kylät ry lähti verkostokumppanina mukaan etätyöpisteet elinvoiman kasvualustoina -hankkeeseen.

Pellervon taloustutkimus PTT:n ja E2 Tutkimuksen Sujuva arki, parempi elämä (SAPE) – yhteishankkeella, jossa Suomen Kylät ry toimi kumppanina, tuotettiin aiempaa tarkempaa tietoa kestävän kehityksen tavoitteiden näkymisestä maaseudun kehittämisessä ja maaseutunäkökulman sisällyttämisestä kestävän kehityksen kansallisiin strategioihin, politiikkaan ja ohjelmiin. Tähän tarkoitukseen hankkeessa käytiin läpi olemassa olevaa dokumentaatiota ja kerättiin uutta aineistoa erityisesti kylistä. Kolme maakuntaa kartoitti alueeltaan kyliä mukaan Lapista haastatteluihin osallistu Lappilaiset Kylät ry:n kyläasiamies ja kaksi kylää Tapionniemi ja Saija.

2021 ei lapissa valittu vuoden kylää, mutta kylätoimintapäivillä palkittiin aktiivisia kylätoimijoita hopeisella ja pronssisilla kylätoiminnan ansiomerkeillä. Vuoden valtakunnallisessa kyläkilpailussa kunniamaininnan sai Ylläsjärvi.

Suomen Kylät ry järjestää vuosittain, keväällä ja syksyllä, valtakunnalliset kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivät, sekä valtakunnalliset kylätoimintapäivät. Kylätoiminnan neuvottelupäivät järjestettiin etänä, kuten myös maaseutuparlamentti, minkä yhteydessä pidettiin Suomen Kylien palkintogaala, missä palkittiin valtakunnallinen vuoden kylä ja muut toimijat. Lapista kylätoiminnan tiennäyttäjänä palkittiin Tuula Eilittä Keminmaasta.